

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/22/2014
Identifikačné číslo spisu:	2312010668
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2312010668.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 22. októbra 2014 v trestnej veci obvineného B. P. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 1T 160/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený B. P. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ľudovíta Štangloviča, advokáta v Šali, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 3. októbra 2013, sp. zn. 6To 88/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta z 12. júna 2013, sp. zn. 1T 160/2012, bol obvinený B. P. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby najneskôr od konca júla 2011 do 2. januára 2012 predávali v meste Šaľa a v jeho okolí pervitín, obvinený L. V. - osobám B. D., T. W., T. W., W. X., V. O., O. G., T. K. a L. U., obvinený B. P. predával pervitín osobám - O. G. a L. U.. Tento pervitín prechovávali u seba a taktiež v motorových vozidlách zn. Fiat Marea Weekend, ev. č. U. a nestotožnenom motorovom vozidle Škoda Felicia Combi, zelenej farby, na ktorých jazdili na stretnutie s odberateľmi, pričom pervitín obvinení prechovávali u seba aj dňa 2. januára 2012, kedy boli pri prehliadke iných priestorov motorového vozidla zn. Fiat Marea Weekend, v ktorom sa nachádzali obvinení, zaistené dva kusy zatavených koncov injekčných striekačiek s bielou kryštalickou látkou s celkovou hmotnosťou 566 mg, obsahujúcou účinnú látku metamfetamín, ktorá zodpovedá 10 - 42 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do druhej skupiny psychotropných látok.

Okresný súd obvinenému B. P. podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 5 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne obvinenému podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložil trest prepadnutia vecí, a to mobilného telefónu zn. LG-A 170. Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stala Slovenská republika.

Na podklade odvolaní podaných prokurátorom a obomi obvinenými proti rozsudku Okresného súdu Galanta, Krajský súd v Trnave rozsudkom z 3. októbra 2013, sp. zn. 6To 88/2013, podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obvinených L. V. a B. P. uznal za vinných z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby najneskôr od konca júla 2011 do 2. januára 2012 po spoločnej dohode predávali v meste Šaľa a okolí pervitín osobám B. D., V. O., T. W., L. U., T. W., O. G., T. K., W. X. a ďalším a zároveň prechovávali pervitín u seba a taktiež v motorových vozidlách zn. Fiat Marea Weekend, ev. č. U. a nestotožnenom motorovom vozidle Škoda Felicia Combi, zelenej farby, na ktorých jazdili na stretnutia s odberateľmi, pričom pervitín prechovávali aj dňa 2. januára 2012, kedy boli pri prehliadke iných priestorov - motorového vozidla zn. Fiat Marea Weekend, v ktorom sa nachádzali obvinení, zaistené dva kusy zatavených koncov injekčných striekačiek s bielou kryštalickou látkou s celkovou hmotnosťou 566 mg, obsahujúcou účinnú látku metamfetamín, ktorá zodpovedá 10 - 42 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do druhej skupiny psychotropných látok.

Krajský súd obvinenému B. P. podľa § 172 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 10 rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Súčasne súd obvinenému podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov. Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obvinenému uložil aj trest prepadnutia vecí - mobilného telefónu LG-A 170. Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stala Slovenská republika.

Podľa § 319 Tr. por. krajský súd odvolania obžalovaných L. V. a B. P. zamietol.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený B. P. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal nezákonnosť rekognície vykonanej v prípravnom konaní. Rozpor s právnym poriadkom videl v postupe orgánu činného v trestnom konaní, ktorý najskôr nevyzval osobu, ktorá rekogníciu mala vykonať, na presné opísanie opoznávanej osoby a nepribral nezúčastnenú osobu. Zo zápisníc o rekognícii osoby je zrejmé, že vyšetrovateľ dal vypočúvaným fotoalbum, z ktorého mali označiť danú osobu. Nie je tam však žiadna zmienka o bližšom popise opoznávanej osoby (išlo najmä o vypočúvané osoby V. O., M. W., B. D., L. U., T. W., O. G., W. X., T. L.). Zo zápisníc tiež nevyplyva, kto by mal byť osobou nezúčastnenou na tomto procesnom úkone.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený uviedol, že od začiatku popiera spáchanie trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu. Vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že trestnú činnosť uvedenú v obžalobe spáchal obvinený L. V.. Všetci svedkovia vypovedali v podstate zhodne. Pokiaľ ide o svedkov L. U. a O. G., ich výpovede považoval obvinený za nedôveryhodné. L. U. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že má strach z obvineného V., pričom tento

strach ho viedol k zmene výpovede. Svedok O. G. na hlavnom pojednávaní uviedol, že je pod vplyvom návykovej látky, preto jeho výpoveď nemôže byť podľa názoru obvineného považovaná za relevantnú.

Na základe vyššie uvedeného mal obvinený za to, že prvostupňový aj druhostupňový súd dospel k nesprávnym právnym záverom, ktoré nesprávne subsumoval pod ustanovenie § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. a § 20 Tr. zák. Trestný zákon jasne ustanovuje, že kvalifikačný moment v kontexte spáchania skutku závažnejším spôsobom na viacerých osobách je spáchaný vtedy, ak sa ho páchatel dopustí v súvislosti s minimálne 3 osobami. Z výpovedí všetkých svedkov na hlavnom pojednávaní pritom vyplynulo, že drogy si zabezpečovali od obvineného L. V. a obvinený B. P. bol len na niektorých stretnutiach, pričom s ním vôbec nekomunikovali.

Obvinený videl nesprávny postup oboch súdov aj pri neaplikovaní ustanovenia § 39 Tr. zák. Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí nijako nezdôvodnil, prečo neaplikoval ustanovenie § 39 Tr. zák. a vôbec sa nezaoberal poľahčujúcou okolnosťou, ktorú obvinený uviedol. Ani druhostupňový súd toto pochybenie neodstránil, naopak len konštatoval, že na aplikáciu uvedeného ustanovenia nevzhliadol dôvod. Potrebu aplikovania ustanovenia § 39 Tr. zák. je však súd povinný skúmať a pre prípad, že sú tu dané poľahčujúce okolnosti postupovať podľa § 39 ods. 3 Tr. zák.

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, zrušil napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T 160/2012, a rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To 88/2013, a v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. poukazoval na to, že z dovolania obvineného nie je zrejmé, ktoré konkrétne vyšetrovacie úkony majú trpieť nezákonnosťou. V prípravnom konaní boli vo vzťahu k obvinenému B. P. vykonané rekognície len pred vznesením obvinenia so svedkami L. (za účasti obhajcu odsúdeného L. V.) a X., pri ktorých nebola prítomná nezúčastnená osoba, a preto predmetní svedkovia boli k tejto rekognícii vypočutí po vznesení obvinenia za prítomnosti obhajcov oboch obvinených. Svedkovia v priebehu hlavného pojednávania tvárrou v tvár za prítomnosti celého senátu, obhajcov, prokurátora a verejnosti na hlavnom pojednávaní označili obvineného B. P. za osobu, od ktorej kupovali drogu a ktorá bola prítomná vo vozidle pri predaji drogy a pomáhala obvinenému L. V. pri balení drogy ako aj osobu, ktorá preberala peniaze za drogy, pričom spôsob akým súd vykonal tento dôkaz, nebol zo strany obhajoby spochybnený. Prokurátor ďalej poukazoval na to, že v prípravnom konaní neboli so všetkými svedkami vykonané rekognície obvineného P., pretože svedkovia tohto označovali menom a aj opisom, a preto týmto svedkom bola v priebehu ich výsluchu predložená fotografia B. P. iba za účelom vylúčenia možnosti, že by sa skutočný páchatel predstavoval cudzím menom.

V súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. prokurátor nesúhlasil s názorom obvineného v rozsahu a spôsobe akým vyvodzoval skutkové závery. V zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. je potrebné jednotlivé dôkazy hodnotiť tak samostatne ako aj vo vzájomných súvislostiach, a preto účelové poukazovanie len na výsluch L. U. a O. G. bez vyhodnotenia ďalších dôkazov je len účelovou obranou obvineného. Už v priebehu odvolacieho konania bolo poukázané na skutočnosť, že v priebehu prípravného konania ako aj hlavného pojednávania bola vykonaná ucelená reťaz dôkazov, ktorá spoľahlivo bez akýchkoľvek pochybností preukazovala spáchanie označovaného obzvlášť závažného zločinu oboma obvinenými spoločne.

S poukazom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preštudovaní spisového materiálu, dospel vo vzťahu k namietanej nezákonnosti vykonanej rekognície k záveru, že zo strany príslušníkov Policajného zboru došlo k čiastočnému pochybeniu, ktoré však nemalo vplyv na samotné konanie, ani zásadným spôsobom nezhoršilo postavenie obvineného.

Podľa § 126 ods. 1 Tr. por. ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal. Až potom sa mu má osoba alebo vec ukázať, a to medzi viacerými osobami podobného zovňajšku alebo vecami toho istého druhu.

Podľa § 126 ods. 2 Tr. por. rekogníciu možno vykonať aj podľa fotografií, prípadne s použitím technických prostriedkov.

Podľa § 126 ods. 3 Tr. por. k rekognícii treba vždy pribrať nezúčastnenú osobu.

Podľa § 30 ods. 2 Tr. por. nezúčastnená osoba je osoba spôsobilá na právne úkony, u ktorej nie sú pochybnosti o jej nezáujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo k orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

Príslušníci policajného zboru konali v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, keď najprv spísali so svedkom T. L. a W. X. zápisnicu o okolnostiach spáchania trestného činu a osobe páchatela, kde títo svedkovia opísali osobu obvineného a následne v ten istý deň so svedkami vykonali rekogníciu, pri ktorej tak svedok T. L. ako aj svedok W. X., dvakrát opoznali obvineného B. P..

Pozornosti najvyššieho súdu neuniklo pochybenie pri vykonávaní rekognícii, ku ktorej nebola prizvaná nezúčastnená osoba, ako to vyžaduje ustanovenie § 126 ods. 3 Tr. por. Uvedené pochybenie však nebolo takého rozsahu, aby ovplyvnilo výsledok rekognície, resp. postavenie obvineného. Po vznesení obvinenia voči B. P. boli obaja svedkovia k rekognícii vypočutí za prítomnosti obhajcov oboch obvinených.

Vo vzťahu k opoznávaní obvineného ďalšími svedkami najvyšší súd považuje za potrebné poukázať, že v týchto prípadoch nešlo o rekogníciu v zmysle § 126 Tr. por. Z obsahu spisu vyplýva, že vo veci konajúci vyšetrovateľ po vznesení obvinenia voči B. P. pri výsluchoch svedkov B. D., V. O., T. W., L. U., T. W. a O. G. ukázal poškodeným fotografie zo systému REGOB za účelom identifikovania osoby obvineného, ktorú dovtedy vo svojich výpovediach označovali pod menom „B.“.

Okrem toho na hlavnom pojednávaní svedkovia B. D., T. W., T. W., V. O., O. G. a L. U. označili obvineného B. P. ako osobu, od ktorej kupovali pervitín, ktorá bola prítomná pri jeho predaji vo vozidle, ktorá pomáhala obvinenému L. V. pri balení drogy ako aj osobu, ktorá preberala peniaze za drogy.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda naplnený nebol.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinený namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna

subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námetka nesprávnosti skutkových zistení, námetka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nie je možné, s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Je teda výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

S prihliadnutím na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že skutok tak, ako bol zo strany krajského súdu zistený, je záväzný a jeho právne posúdenie je správne a v súlade so zákonom. Dovolateľ svojím konaním naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. spáchaný vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

V súvislosti s námetkou obvineného, že súdy neaplikovali ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že moderačné ustanovenie § 39 Tr. zák. je síce hmotnoprávne, ale fakultatívneho charakteru, ktoré sa svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a tieto dopĺňa. Na rozdiel od ustanovení kogentnej povahy akými sú napr. ustanovenia § 41, § 42 Tr. zák. o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu alebo ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne a viažu sa k rozhodovaniu o treste, ho nemožno poradiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd na okraj poznamenáva, že nie je povolaný prehodnocovať uložený trest z pohľadu jeho

príslosti. Je absolútnym právom príslušného súdu rozhodnúť, aký druh trestu a v akej výmere v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, s prihliadnutím na zásady ukladania trestov, je pre obvineného primeraný.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.